

31963D0266

63/1338

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1963 4 20

TARYBOS SPRENDIMAS**1963 m. balandžio 2 d.****nustatantis bendros profesinio mokymo politikos įgyvendinimo bendruosius principus**

(63/266/EEB)

EUROPOS EKONOMINĖS BENDRIJOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 128 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi valstybės narės, siekdamos įvykdyti Sutartyje numatytą įpareigojimą vykdant ekonominę politiką užtikrinti aukštą užimtumo lygį, turėtų imtis tinkamų veiksmų, skirtų savo darbo jėgos įgūdžiams pritaikyti prie bendros ekonominės situacijos bei gamybos technologijų pokyčių;

kadangi, sparčiai kuriantis bendrajai rinkai, koordinuojant regioninę politiką ir laipsniškai įgyvendinant bendrą žemės ūkio politiką, šiuo metu vykstantys kai kurių ekonomikos sektorių struktūriniai pokyčiai kelia profesinio mokymo ir perkvalifikavimo problemų, kurias reikia skubiai spręsti;

kadangi bendra profesinio mokymo politika, kuri, remiantis Sutarties 128 straipsniu, gali prisidėti tiek prie nacionalinės ekonomikos, tiek prie bendrosios rinkos darnios plėtotės, turi būti apibrėžta, atsižvelgiant į bendruosius Sutarties tikslus, ypač į jos preambulę bei jos 2 straipsnį;

kadangi veiksmingos bendros profesinio mokymo politikos įgyvendinimas padės užtikrinti darbuotojų judėjimo laisvę;

kadangi reikia gerbti profesijos, mokymo ir darbo vietos pasirinkimo laisvę, kuri yra kiekvieno asmens pagrindinė teisė;

kadangi kiekvienas asmuo įvairiais jo darbinio amžiaus etapais turi teisę gauti tinkamą bazinį ir aukštesnįjį mokymą bei visą reikalingą profesinį perkvalifikavimą;

kadangi bendros profesinio mokymo politikos įgyvendinimo bendrieji principai turėtų būti taikomi visam jaunimo ir suaugusiųjų galinčių eiti arba jau einančių pareigas, įskaitant ir vadovaujančias, profesiniam mokymui; kadangi ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas baziniam ir aukštesniajam mokymui ir instruktorių mokymui;

kadangi, norint pasiekti toliau išdėstytuose pagrindiniuose principuose numatytus tikslus, reikia imtis veiksmų ne tik nacionaliniu lygiu, bet ir suteikti Komisijai teisę siūlyti, remiantis Sutartimi,

⁽¹⁾ OL 31, 1962 4 26, p. 1034/62.

Tarybai ar valstybėms narėms atitinkamas priemonės; kadangi tai stiprins glaudų valstybių narių bei valstybių narių ir kompetentingų Bendrijos institucijų bendradarbiavimą;

kadangi pageidautina užtikrinti, pirmiausia prie Komisijos įkuriant patariamąjį komitetą, bendradarbiavimą tarp tų valstybėse narėse esančių valstybinių ir privačių įstaigų, kurioms ypač svarbios profesinio mokymo problemos;

kadangi toliau išdėstyti bendrieji principai atitinka esamas ekonomines ir socialines sąlygas Bendrijoje; kadangi jie vėliau gali būti laipsniškai plėtojami, keičiantis Bendrijos reikalavimams,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

Nustatomi šie bendros profesinio mokymo politikos bendrieji principai:

Pirmasis principas

Bendra profesinio mokymo politika — tai nuoseklūs ir pažangūs bendri veiksmai, kai kiekviena valstybė narė rengia programas ir užtikrina jų įgyvendinimą pagal šiame sprendime nustatytus bendruosius principus ir atitinkamas priemones, priimtas taikyti tuos principus.

Laikantis bendrųjų principų turi būti sudarytos galimybės visiems asmenims gauti tinkamą mokymą gerbiant profesijos, mokymo ir darbo vietos pasirinkimo laisvę.

Šie bendrieji principai turi būti taikomi jaunimo ir suaugusiųjų, galinčių eiti arba jau einančių pareigas iki vadovaujančių, mokymui.

Valstybės narės ir Bendrijos kompetentingos institucijos atsako už šių bendrųjų principų taikymą pagal Sutartį.

Antrasis principas

Bendros profesinio mokymo politikos pagrindiniai tikslai yra šie:

- a) sukurti sąlygas, visiems užtikrinančias tinkamą profesinį mokymą;
- b) atėjus laikui pasirūpinti tinkamais mokymo pajėgumais, kad įvairūs ekonominės veiklos sektoriai būtų aprūpinti reikalinga darbo jėga;
- c) panaudojant bendrąjį lavinimą, profesinį mokymą plėtoti taip, kad būtų skatinamas darnus asmenybės vystymasis bei pritaikoma prie techninės pažangos, naujų gamybos metodų ir socialinės bei ekonominės plėtros keliamų reikalavimų;
- d) sudaryti visiems asmenims galimybes įgyti techninių žinių ir įgūdžių, leidžiančių užsiimti konkrečia profesine veikla, ir pasiekti aukščiausią įmanomą mokymo lygį, tuo pat metu skatinant, pirmiausia jaunimo, intelektualinį ir fizinį tobulėjimą, pilietinį švietimą bei fizinį vystymąsi;
- e) pabaigus bendrąjį lavinimą, vengti asmeniui nenaudingų pertraukų prieš pradėdant profesinį mokymą arba pastarojo metu;
- f) remti bazinį ir aukštesnįjį profesinį mokymą ir, prireikus, perkvalifikavimą, kurie būtini įvairiais profesinės veiklos etapais;
- g) pasiūlyti kiekvienam asmeniui, atsižvelgiant į jo polinkius ir sugebėjimus, darbo žinias ir patirtį bei, panaudojant nuolatinės profesinio tobulinimo priemones, galimybę pakilti į aukštesnes pareigas arba įgyti žinių, reikalingų naujai ir aukštesnio lygio veiklai;
- h) įvairias profesinio mokymo formas glaudžiai susieti su įvairiais ekonomikos sektoriais taip, kad, viena vertus, profesinis mokymas geriausiai atitiktų ekonomikos poreikius ir mokinių interesus ir, antra vertus, profesinio mokymo problemos sulauktų tokio dėmesio, kurio jos nusipelno visuose verslo ir profesiniuose sluoksniuose.

Trečiasis principas

Įgyvendinant bendrą profesinio mokymo politiką, didžiausią dėmesį skirti:

- kiekybinių ir kokybinių reikalavimų darbuotojams įvairiose gamybinėje veikloje prognozėms ir vertinimams nacionaliniu ir Bendrijos lygiu;

- nuolatinei jaunimo ir suaugusiųjų informavimo ir orientavimo ar profesinio konsultavimo sistemai, taikomai atsižvelgiant į individualius sugebėjimus, mokymo pajėgumus ir įdarbinimo galimybes, glaudžiai bendradarbiaujant su šalies ūkyje esančiais gamybos ir paskirstymo sektoriais, profesinio mokymo tarnybomis ir mokyklomis;
- kiekvieno asmens galimybei bet kuriuo metu, prieš pasirenkant profesiją, profesinio mokymo metu bei visos profesinės veiklos metu, naudotis pirmiau paminėtos sistemos teikiama galimybėmis.

Ketvirtasis principas

Remdamasi šiais bendraisiais principais ir siekdama juose numatytų tikslų, Komisija, vadovaudamasi Sutartimi, gali siūlyti Tarybai ar valstybėms narėms reikiamas priemones.

Be to, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija profesinio mokymo srityje vykdo mokslinius tyrimus, kurie užtikrintų bendros politikos įgyvendinimą, visų pirma plėtojant užimtumo galimybes bei geografinį ir profesinį darbuotojų mobilumą Bendrijoje.

Be to, Komisija parengia mokymo įstaigų valstybėse narėse sąrašą ir patikrina, ar jos atitinka esamus reikalavimus, kad galėtų išsiaiškinti, kokius veiksmus reikėtų pasiūlyti valstybėms narėms, jei reikia, nurodant prioritetus; pasitaikius progai, Komisija skatina dvišalius ar daugiašalius susitarimus.

Komisija stebi, kaip įgyvendinamos šios priemonės, lygina rezultatus ir su jais supažindina valstybes nares.

Vykdam profesinio mokymo srityje Komisijai iškeltus uždavinius, jai padeda trišalis patariamasis komitetas, kurio sudėtį ir veiklos taisyklės nustato Taryba, gavusi Komisijos nuomonę.

Penktasis principas

Siekdama geriau informuoti apie visus faktus ir leidinius, susijusius su profesinio mokymo padėtimi ir plėtra Bendrijoje, bei rūpindamasi, kad mokymo metodai neatsilikytų nuo gyvenimo, Komisija imasi visų atitinkamų priemonių visai naudingai informacijai, literatūrai ir mokymo medžiagai surinkti, išplatinti tarp

valstybių narių bei ja keistis. Visų pirma ji užtikrina, kad sistemingai būtų platinama literatūra, susijusi su jau naudojamomis ar pradėsimomis naudoti naujovėmis. Savo ruožtu valstybės narės teikia Komisijai visą reikalingą pagalbą ir paramą šioms įvairioms užduotims įvykdyti, visų pirma teikdamos visą reikalingą informaciją apie esamą nacionalinių profesinio mokymo sistemų būklę ir plėtrą.

Šeštasis principas

Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija profesinio mokymo srityje skatina tokius tiesioginius mainus patirtimi, kurie profesinio mokymo tarnyboms ir šios srities specialistams leistų susipažinti su kitų Bendrijos šalių profesinio mokymo srityje įgytais pasiekimais ir naujovėmis bei juos išstudijuoti.

Tokie mainai — tai, pirmiausia, seminarai, vizitų programos bei profesinio mokymo įstaigose vykstančios stažuotės.

Septintasis principas

Tinkamas mokytojų ir instruktorių, kurių skaičius turėtų būti didinamas ir tobulinami jų techniniai bei mokymo gebėjimai, mokymas yra vienas iš pagrindinių veiksmingos profesinio mokymo politikos veiksnių.

Valstybės narės, prireikus padedant Komisijai, skatina visas priemones, kurios galėtų prisidėti prie tokio mokymo tobulinimo ir plėtros, visų pirma tas priemones, užtikrinančias, kad būtų nuolat atsižvelgiama į ekonomikos ir techninę pažangą.

Skatinamas instruktorių, pasamdytų iš ypač kvalifikuotų darbuotojų, mokymas. Stengiamasi suderinti instruktorių mokymą. Siekiant tokio suderinimo, gali būti keičiamasi patirtimi ir imamasi kitų atitinkamų priemonių, visų pirma išvardytų šeštajame principo.

Bendrijos valstybės narės imasi specialių priemonių skatinti mokytojų ir instruktorių, kurie dirbtų mažiau išsivysčiusiuose Bendrijos regionuose bei besivystančiose valstybėse ir teritorijose, visų pirma asocijuotose, bazinį ir aukštesnįjį mokymą.

Aštuntasis principas

Bendra profesinio mokymo politika turi būti visų pirma taip susisteminta, kad palaipsniui būtų galima derinti mokymo lygius.

Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija, laikydama atitinkamų reikalavimų, parengia standartinių įvairių profesijų, kurioms įgyti reikia specifinio mokymo, įvairiems mokymo lygiams būtinų pagrindinių kvalifikacijų aprašymą.

Tuo remiantis, turėtų būti siekiama suderinti sėkmingiems baigiamiesiems egzaminams reikalingus standartus, siekiant abipusiškai pripažinti pažymėjimus bei kitus profesinio mokymo baigimą patvirtinančius dokumentus.

Valstybės narės ir Komisija skatina Europos lygiu skelbiamus konkursus ir vykdomus egzaminus.

Devintasis principas

Siekdamos visapusiškai subalansuoti darbo jėgos pasiūlą ir paklausą Bendrijoje ir atsižvelgdamos į tuo tikslu daromas prog-

nozes, valstybės narės ir Komisija gali bendradarbiauti imdamosi reikalingų priemonių, visų pirma rengdamos atitinkamas mokymo programas.

Tokiomis priemonėmis ir programomis turi būti siekiama spartaus suaugusiųjų mokymo ir profesinio perkvalifikavimo, atsižvelgiant į padėtį, susidariusią dėl ekonomikos plėtros ar recesijos, technologinių ir struktūrinių pokyčių, bei į specialius kai kurių profesijų, profesinių kategorijų ar konkrečių regionų reikalavimus.

Dešimtas principas

Taikant bendros profesinio mokymo politikos bendruosius principus, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas specifinėms konkrečių veiklos sektorių problemoms arba konkrečioms asmenų kategorijoms. Šuo tikslu gali būti imamos specialios priemonės.

Priemonės, kurių imamos siekiant įgyvendinti bendros profesinio mokymo politikos tikslus, gali būti finansuojamos bendrai.

Priimta Briuselyje, 1963 m. balandžio 2 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

Eugène SCHAUS